

BESİN SESİ

BÜRO EMEKÇİLERİ SENDİKASI YAYIN ORGANI

ŞUBAT/2018

VERGİLENDİRME SANATI

**kazı
bağırtsmadan,
ondan mümkün
olduğu kadar
fazla tyy
almaktır!**

TÜRKİYE'DEN VERGİ MANZARALARI!

Her yıl şubat ayının son haftası vergi haftası olarak kutlanmakta, hafta boyunca yapılan etkinliklerle verginin toplumun tüm kesimlerine benimsetilmesi ve vergiyi gönüllü olarak ödeme alışkanlığının artırılması amaçlanmaktadır.

Vergi adaletsizliğinin ve emekçiler üzerindeki vergi yükünün her geçen yıl arttığı, attığımız her adımda ödediğimiz dolaylı vergilerle cendere altına alındığımız bir süreçte “vergi haftası” kutlamaları ile adeta emekçilerle alay edilmektedir.

Aldığı maaş/ücret daha eline bile geçmeden vergisini her ay peşin olarak ödeyen emekçiler açısından verginin benimsenmesinden veya gönüllü olarak ödeme alışkanlığından bahsetmek mümkün olmadığından, her yıl olduğu gibi bu yıl da Vergi haftasında emekçiler yok sayılmaya devam edilmektedir.

Fransa Kralı XIV Louis'in Maliye Bakanı olan Jean-Baptiste Colbert'in “vergileme sanatı kazı bağırtmadan, ondan mümkün olduğu kadar fazla tüy almaktır” sözü, herhalde en çok günümüzde anlamını bulmuştur. Aynı zamanda ülkemizdeki vergi sistemini de özetleyen bu sözden hareketle; nasıl yolunuyoruz/nasıl soyuluyoruz?

vergiden önce

vergiden sonra

VERGİ DİLİMİ SOYGUNUNDA MIZRAK ÇUVALA SIĞMIYOR!

Bizler, gelir vergisini tevkifat yolu ile her ay peşin olarak ödüyoruz. Gelir vergisi tarifesi ile vergileri hesaplanan biz emekçiler %15'lik dilimle başladığımız yılı, %20'lik dilimle tamamlamaktayız.

Vergi dilimi marifeti ile maaş ve ücretlere yapılan zamların bir kısmı tekrar vergi yolu ile geri alınmaktadır.

Kamu zamları ve artışları, her yıl ekim ayında bir önceki yılın aynı dönemine göre TÜİK tarafından hesaplanan ÜFE'de meydana gelen ortalama artış oranı baz alınarak hesaplanan

YIL	%15'LİK V.D. MATRAHI	YENİDEN DEĞERLEME ORANI	OLMASI GEREKEN	HESAPLANAN	OLMASI GEREKEN
2010	8,800	%7,7	9,477	9,400	9,477
2011	9,400	%10,26	10,364	10,000	10,449
2012	10,000	%7,80	10,780	10,700	11,264
2013	10,700	%3,93	11,120	11,000	11,706
2014	11,000	%10,11	12,011	12,000	12,889
2015	12,000	%5,58	12,558	12,600	13,608
2016	12,600	%3,83	12,983	13,000	14,129
2017	13,000	%14,47	14,447	16,179	16,173
2018	14,800				16,173

yeniden değerlendirme oranına göre yapılmaktadır. 2018 yılı yeniden değerlendirme oranı %14,47 olarak belirlenmiş olmasına rağmen, gelir vergisi dilimleri aynı oranda artırılmamıştır.

Siyasi iktidar bu uygulaması ile sinekten yağ çıkarmaya çalışmakta, Bakanlar Kurulu yetkisini kötüye kullanmaktadır. ÜFE'ye göre yapılması gereken artışlarda emekçilerin lehine olan durumlarda oranları düşürerek, zamlarda ise oranları yükselterek, emekçileri çifte cezalandırma yoluna gitmektedir. Örneğin ÜFE'nin yıllık ortalaması %14,47 iken, köprü ve otoyollara %25 artış yapılmıştır.

VERGİ DİLİMİ	2017	2018	%'LİK ARTIŞ
%15	13,000	14,800	%13,85
%20	30,000	34,000	%13,33

Yukarıdaki tablodan da anlaşılacağı gibi, vergi dilimleri adil olarak yeniden değerlendirme oranında artırılsaydı, 2018 yılı için ortalama olarak ilk vergi dilimi için yıllık 200 TL, ikinci vergi dilimi için yıllık 290 TL, üçüncü vergi dilimi için 3200 TL, dördüncü vergi dilimi için 7000 TL daha az vergi ödenmiş olacaktı.

2015 yılının Aralık ayında asgari ücretin bile % 20'lik vergi dilimine girmesi siyasi iktidarı rahatsız etmiş olsa gerek, AGİ (asgari geçim indirim) marifeti ile asgari ücretin %20'lik vergi dilimine girmesinin önüne geçmek için yasal düzenleme yapmak zorunda kalmıştır.

MİLYON DOLARLAR KAZANAN FUTBOLCULARA ASGARİ ÜCRET VERGİSİ!

2018 yılı bütçe görüşmeleri öncesinde TBMM'ye getirilen Torba Yasa ile yıllık milyonlarca dolar kazanan futbolcuların gelir vergisi 2019 yılı sonuna kadar %15'lik vergi diliminde sabitlenmiş, sonrasında Maliye Bakanı Sayın Naci Ağbal tarafından kamuoyuna yapılan açıklamada, futbol kulüplerine yeni bir teklif sunulmuştur. Sunulan teklifte “siz bize futbolculardan kestiğiniz gelir vergilerini ödeyin, biz size üç ay sonra bu vergileri geri iade edelim, iade ettiğimiz tutarı siz amatör branşlarda kullanın, biz de bu paraların kullanımını denetleyelim” şeklinde bir açıklama yapmıştır.

Yasallaşırsa bu uygulamanın çok tartışılacağı açıktır. Ancak vergilendirmenin adalet ilkeleri olan genellik, eşitlik, faydalanma ve ödeme gücü ilkesinin KPSS sınavlarında soru olmanın ötesinde bir anlamı kalmayacaktır.

Aylık 3000 TL geliri olan artan oranlı tarife ile %15'ten başlayarak yıl içinde %20 ve %27'lik dilimlerle vergilendirilirken, yılda milyonlarca dolar kazanan futbolcuların gelir vergisini %15'le sabitlemek siyasi iktidarın vergi adaletinden ne anlamadığını ortaya koymaktadır.

VERGİSİNİ VADESİNDE ÖDEYENE %5 VERGİ İNDİRİMİ VAKASI...

2018 yılı itibarıyla vergisini vadesinde düzenli olarak ödeyen vergi mükelleflerine %5 vergi indirimi getirilirken, yine milyonlarca emekçi yok sayılmıştır. Örnek verecek olursak; 2018

yılında elde ettiği geliri 2019 yılı mart ayında beyan edip aynı yıl mart ve temmuz aylarında vergisini vadesinde ödeyenlere %5 vergi indirimi getirilirken, her ay aldıkları maaş ve ücretlerden vergisini peşin olarak ödeyen emekçiler uygulamanın dışında bırakılmıştır.

OECD ve AB ülkeleri içerisinde ücretlilerin vergi yükü oranında birinci sırada yer alan Türkiye, ücretlilerin milli gelirden aldığı pay oranında son sırada yer almaktadır.

YAPTIĞIMIZ HARCAMALAR ÜZERİNDEN DOLAYISIYLA ÖDEDİĞİMİZ VERGİLER...

1985 yılında uygulamaya konulan KDV ve 2002 yılında çıkarılan ÖTV kanunu ile beraber kazançlar üzerinden vergilendirme, yerini ağırlıklı olarak yaptığımız harcamalar üzerinden ödediğimiz dolaylı vergilere bırakmıştır.

Kazançlar üzerinden toplanan vergilerin toplam vergi gelirleri içerisindeki oranı her geçen yıl düşerken, harcamalar üzerinden ödediğimiz dolaylı vergilerin oranı %70'lere dayanmıştır. Kazançlar üzerinden ödenen vergiler içerisinde ise başı maaş ve ücret gelirlerinden alınan gelir vergisi çekmektedir.

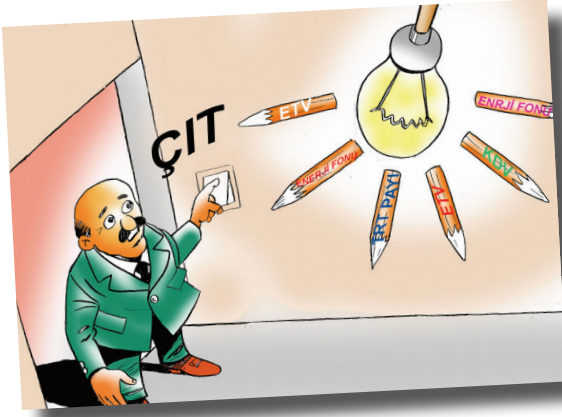
Mal ve hizmet alımlarının neredeyse tamamı dolaylı vergilere tabidir. Gelir durumuna bakılmaksızın herkesten aynı oranda alınan dolaylı vergiler, vergi adaletsizliğinin kaynağını oluştururken, gelir dağılımı adaletsizliğini de tetikleyen bir sonuca yol açmaktadır.

ÖTV = LÜKS TÜKETİMİN VERGİLENDİRİLMESİ...

2002 yılında çıkarılan ve temel amacı lüks tüketim ile insan sağlığına ve çevreye zarar veren ürünleri vergilendirmek olan ÖTV, yıllar içerisinde sürekli kapsamı genişletilmiş, en temel ihtiyaçlarımız ÖTV'ye tabi tutulmuştur. Son yapılan düzenleme ile iş meyve suyu ve limonatadan ÖTV almaya kadar varmıştır. Ayrıca maktu olarak uygulanan ÖTV'nin üzerinden KDV alınarak verginin vergisini alma konusunda da ülkemize özgü bir deneyim yaratılmıştır. Elmasta, pırlantada, yatta, kotrada sıfır olan ÖTV'nin, doğalgazda %2, tıraş köpüğünde %6,7, güneş kreminde %20, limonatada %10 olması, uygulayıcıların ÖTV kanununun amacına bağlılıklarını ortaya koymaktadır.

VERGİLENDİRİLMİŞ KUTSAL KAZANCIMIZ TEKRAR VERGİLENDİRİLMEKTEDİR!

Mal ve hizmet satan her iş yerinin adeta bir vergi dairesine dönüştüğü bir sistemde, attığımız her adımda KDV, ÖTV gibi vergilerin yanı sıra, adını sanını bile duymadığımız vergilerle karşı karşıya kaldığımız ortadadır. “Vergilendirilmiş kazanç kutsaldır” sözünün vergilendirilmiş harcamaların kutsallığına dönüştüğü bir süreçte, “vergileme sanatı kazı bağirtmadan, ondan mümkün olduğu kadar fazla tüy almaktır” anlayışının en özgün deneyiminin Türkiye’de yaşandığını söylemek fazla bir abartı olmayacaktır.

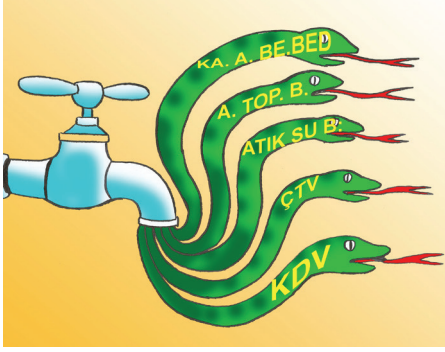
EMEĞİNİN VERGİ GÜNCESİ...

Gün içerisinde hayatımızı idame ettirebilmek için yaptığımız her harcamada ödediğimiz dolaylı vergilerle cendere altına alıyoruz. Henüz uyumak ve nefes almak vergiye tabi olmadığından, evimizi aydınlatmak için elektrik kullanımına başladığımızda 4, musluğu açtığımızda 5 çeşit vergi ödeyerek güne başlıyoruz.

Elektrik faturasında tüketim bedeli dışında, yerel yönetimlere aktarılmak üzere “Elektrik Tüketim Vergisi”, altyapı yatırımları için “Enerji Fonu”, devlet televizyonu için “TRT Payı” ve KDV, su faturasında; KDV, Çevre Temizlik Vergisi, Atık Su Bedeli, Katı Atık Bertaraf Bedeli, Katı Atık Toplama Bedeli adı altında vergilerle karşı karşıya kalıyoruz. Telefon, doğalgaz vb. faturalarda da durum farklı olmamakla birlikte, öderken haberdar bile olmadığımız vergi kalemleri ödemek zorunda bırakılıyoruz.

VERGİ = KAMU HİZMETLERİNDEN FAYDALANMANIN BEDELİ...

Kamu hizmetlerinin karşılığı olarak her ay maaş ve ücret gelirleri üzerinden vergisini peşin olarak ödeyen emekçiler, faydalanıp faydalanmadığına bakılmaksızın kamu hizmetleri için dolaylı vergiler aracılığı ile tekrar vergilendirilmektedir. Kamu hizmetlerinde tarafsızlık esastır, devlet tüm yurttaşlarına kamu hizmetlerini ulaştırırken eşit davranmak zorundadır.

Elektrik tüketimi üzerinden ödemek zorunda bırakıldığımız TRT payı, devlet televizyonlarını izleyip izlemediğimize bakılmaksızın tüm yurttaşlardan alınmaktadır. TRT'nin bütçesinin yarısı TRT payı olarak ödediği-

miz vergilerden oluşmakta, buna rağmen TRT zarar etmektedir. Kamu hizmeti açısından ise TRT iktidardaki siyasi partinin resmi yayın organı işlevi görmekte, toplumun yarısının bile izlemediği kanalın finansmanı toplumun tamamından karşılanmaktadır.

Eğitim ve sağlık bütçesinde en büyük payların özel sektöre teşvik olarak kullanıldığı, kamusal bir hak olan emeklilik hakkının Bireysel Emeklilik Sistemi aracılığı ile piyasalaştırılmaya çalışıldığı bir süreçte, temel kamu hizmetleri paralı hale getiriliyorsa, "niçin vergi ödüyoruz?" sorusu akla gelmektedir.

Temel kamu hizmetleri piyasalaşırken, en büyük kamu yatırımları geçmişte yap/işlet/devret, günümüzde ise Kamu Özel Ortaklığı adı altında özel sektör aracılığı ile yatırımlardan oluşacak gelirin karşılığının 20-25 yıl gibi sürelerle yatırımcı firmaya taahhütü karşılığı yapılıyorsa, öncelikle Anayasamızda yer alan verginin tanımını tartışarak işe başlamak gerekmektedir.

Hak, hukuk adalet talebi ile sokağa çıkan toplumsal muhalefete emniyet güçleri tarafından uygulanan şiddet, tazyikli su, biber gazı, bu hizmetten faydalananlar için vergiye tabi değildir!

VERGİNİN FITRATINDA ADALETSİZLİK VAR...

Nüfusun ağırlığını oluşturan alt ve orta sınıflar, gelirlerinin tamamını tükettikleri için, bütün gelirleri vergilenirken, nüfusun yüzde 20'lik varlıklı kesimi, ülkede yaratılan gelirin yarısını elde etmekte ve o gelirin hepsini tüketemedikleri için tüketilmeyen kısmı vergiden muaf kalmaktadır. Tüketim yani harcamalar üzerinden alınan dolaylı vergilerde adaletsizlik tamda burada başlamaktadır.

VERGİ GELİRLERİNDE 2017 TABLOSU...

2017 yılında toplanan 536 milyar verginin 360 milyar lirası dolaylı vergilerden oluşmaktadır. KDV ve ÖTV gelirinin toplamı 293 milyar lirayı aşarken, dâhilde alınan KDV'de tahakkuk eden vergi 112,4 milyar lira iken, tahsil edilen KDV 55,5 milyar lira olarak gerçekleşmiştir. Tüketim aşamasında yurttaşlardan peşin olarak tahsil edilen KDV'nin vergi mükellefleri tarafından yarsından fazlası devlete yatırılmamıştır. Emekçilerin tüketim aşamasında peşin olarak ödedikleri dolaylı vergileri tahsil eden vergi mükellefleri aracı oldukları vergiyi devlete ödemeyerek, bir nevi devlete ait olan parayı kendi çıkarları için kullanmaktadırlar. Sonrasında ise uzlaşma ve vergi afları ile emekçilerin ödediği dolaylı vergilerden menfaat elde etmektedirler.

Yine ücretlilerin ödediği gelir vergisi 67,1 milyar lira olarak gerçekleşirken, patronların ödediği kurumlar vergisi 52,9 milyar olarak gerçekleşmiştir. En yüksek vergi geliri 138,3 milyar lira olarak ÖTV'den toplanırken, ÖTV'nin 63,6 milyar lirası petrol ve doğal gaz ürünlerinden, 37,4 milyar lirası tütün maddelerinden, 22 milyar lirası motorlu taşıtlardan, 10 milyar lirası ise alkol ürünlerinden toplanmıştır.

Vergi gelirleri içerisinde alkol ve tütün ürünlerinden alınan KDV ve ÖTV'nin oranı (%10.1) kurumlar vergisinden yüksek (%9) olması, sözün bittiği yerdir. Alkol ve tütün ürünlerinde vergi kayıp ve kaçığının yüksekliği de göz önüne alındığında durum daha da vahimdir. Geçtiğimiz günlerde Anadolu Efes Yönetim Kurulu Başkanı Tuncay Özilhan'ın "Bira satışı düşüyor ama tüketim konusunda emin değilim. Bunun nedeni de evde bira yapımının artması" demesi üzerine siyasi iktidar tarafından yapılan yasal bir düzenleme ile evde alkol yapımı

için kullanılan ürünlerin serbest dolaşımı ve ithalatına kısıtlama getirilerek kayıt dışılıkla mücadele alanında ciddi bir adım atılmıştır. Tabiri caizse yurttaş alkol ve sigara tüketmesi ülke batacak hale getirilmiştir.

BÜTÇE HAKKI...

Yasama organının halk adına Hükümete kamu gelirlerinin toplanması ve kamu giderlerinin yapılması konusunda bütçe yasasıyla yetki vermesi ve sonrada uygulama sonuçlarını denetlemesine bütçe hakkı denilmektedir. Bütçe üzerinde halk adına, halkın temsilcilerinin yetkisi o denli mutlak ki, bütçe oluşumu ve karara bağlanması üzerinde ne Cumhurbaşkanı'nın, ne kabine üyelerinin, ne de bürokrasinin söz hakkı vardır.

Uygulama açısından bakıldığında ülke bütçesi, parmak demokrasisi ile katılımcılıktan uzak siyasi iktidarın çoğunluğuna dayanarak oluşturduğu bir süreçten geçerek hazırlanmakta ve topluma dayatılmaktadır. Geçen yıl çıkartılan, bu yıl kapsamı genişletilen Varlık Fonu İdaresi A.Ş ve yönetimindeki kaynakların oluşumu, kullanımı siyasi iktidarın yetkisine bırakılmış, TBMM devre dışı bırakılmıştır. Devlet imkânlarının iktidar partisi tarafından denetimden uzak ve keyfi olarak kullanımının önü açılmıştır.

BÜTÇE İMKANLARI KAMU YARARINA KULLANILMALIDIR!

Türkiye'de öncelikle adil bir vergi sistemine ihtiyaç vardır. Bunun için öncelikle tüm toplumsal kesimlerin katılımcılığı sağlanarak, vergi sistemine ilişkin bir tartışma süreci başlatılmalı, katılımcılıkla hazırlanacak bir vergi reformu yasası TBMM'ye getirilmelidir. Kamu harcamalarının planlanmasında yine katılımcılık esas alınmalı, bütçe imkânları toplumsal ihtiyaçlar doğrultusunda kullanılmalıdır.

Ülkemizin bulunduğu coğrafyanın jeopolitik bahanesiyle, bütçe gelirlerinden aslan payını iç ve dış güvenlik harcamaları almaktadır. "Yurtta Barış Dünyada Barış" şiarıyla oluşturulacak iç ve dış siyaset bu alana ayrılan bütçenin önemli bir kısmının toplum yararına projelere aktarılmasını sağlayacaktır.

ADIL BİR VERGİ SİSTEMİ için

- 1 Tüketilmesi zorunlu mal ve hizmetlerden alınan dolaylı vergiler kaldırılmalıdır!
- 2 Birinci vergi dilimi %10'a düşürülmelidir!
- 3 Açlık sınırı rakamları vergiden muaf tutulmalı, yoksulluk sınırı rakamı en alt vergi diliminden vergilendirilmelidir! (2017 Aralık yoksulluk sınırı 5.238 TL'dir. -TÜRK-İŞ)
- 4 Bir defaya mahsus olmak üzere servet vergisi konulmalı, sonrasında herkes kazançları üzerinden adil bir vergilendirmeye tabii tutulmalıdır!
- 5 Rant geliri ve spekülatif kazançların vergilendirilmesi sağlanmalıdır!

www.bes.org.tr

@BES_Gnl_Mrk

BesGenelMerkezi

besgnlrmrk

BES Büro Emekçileri Sendikası - Özel Sayı: 188 - 15 Şubat 2018

Sahibi Sendika Adına: Serpil Akpınar (Genel Başkan)

Yazı İşleri Müdürü: A. Bahadır Berdicioğlu (Genel Basın Yayın Halkla İlişkiler Sosyal ve Dış İlişkiler Sekreteri)

Yönetim Yeri: Mithatpaşa Cad. No:56/5-6 Kazlıy-ANKARA - Tel: 0312 425 63 79

Baskı: Patika Ajans Matbaacılık Reklam Organizasyon Tic.Ltd.Şti. - Tel: 0 312 431 22 11 Adakale Sok. No:4/B Kızılay-ANK.

